

DAG I

Edinburgh

Het is niet de stilte van vroeger, de stilte waarin hij boeken las in de houten stoel met roodleren bekleding, enkel verbroken door het omslaan van de bladzijdes of het schuren van zijn handen over zijn gezicht. Of de stilte waarin we schaakten. In gedachten verzonken, alleen het geluid van de viltjes onder de marmeren stukken, schuivend over het bord. Noch is het de zwijzaamheid waarmee we boodschappen deden: een zak griotjes, een blikje cola, sperziebonen, zalm en rijst. Of de zwijzaamheid als we naar de schelle stemmen van de Russische vrouwen luisterden op de cd's die hij van straatmuzikanten in Sint-Petersburg had gekocht. Spreken deed hij alleen als hij voorlas.

We zoeken niet naar woorden. Of ik zoek niet naar woorden. En dus is de stilte niet meer dezelfde. Omdat ik inmiddels een huis heb. Een auto. Omdat ik een sigaret opsteek, achteroverleun en de rook uitblaas in de vochtige zomerlucht. Omdat verwachtingen zijn ingelost, schulden

afbetaald. We zijn gelijkwaardig en dus heb ik net zoveel recht om te zwijgen als hij.

Hij is mijn vader.

We zitten op een terras in Edinburgh, hoewel de locatie eigenlijk niet van belang is. Het is de reden dat we hier zitten die ertoe doet. Ik ben eenzaam, al een tijd. Een eenzaamheid zo diep dat ik erin verdrink. Tot een nauwkeuriger omschrijving kom ik niet.

Ik besloot hulp te zoeken – een psycholoog, sporten, mediteren. Toen ik dit aan mama vertelde, luisterde mijn vader mee – volgens haar stond de telefoon toevallig op de luidspreker. Zij gaf praktische tips: ga weer cello spelen – je werd zo gelukkig van die klanken –, spreek weer eens met iemand af, wees vooral lief voor jezelf, gun jezelf iets. Niet veel later volgde een berichtje van mijn vader: *Ik heb ermee leren leven. Laten we erover praten*. Ik kon niet inschatten of mama erachter zat. Misschien schreef hij het in een opwelling. Ik wachtte. Na een week volgde een tweede berichtje: *Fringe Festival, Edinburgh?*

Nu staart hij naar zijn glas, hij begint moe te worden. De reis duurde vijf uur. Hij had alles perfect geregeld: online ingecheckt, een parkeerplek op Schiphol gereserveerd, steeds zijn telefoon bij de hand om ons door de controles te helpen. In Edinburgh wist hij precies welke tram te nemen en waar uit te stappen.

Een glimlach verschijnt op zijn lippen, verontschuldigend, liefdevol zelfs. Sinds hij terug is bij mama, inmiddels tien jaar geleden, is hij veranderd. Ondanks de hardnekkige zwijgzaamheid is hij betrokken. Hij weet globaal wat er speelt in mijn leven. Vraagt zelfs of ik vorderingen maak met het schrijven. Zij moet hem op de hoogte houden.

Ik heb ermee leren leven. Een lege frase van een man die zijn hele leven de controle heeft gehad: als arts over

zijn patiënten, als echtgenoot over zijn vrouw en over alle vrouwen die hij er gedurende zijn huwelijk als minnares op nahield, over zijn auto, waar niemand in mocht rijden, over zijn gesprekspartners met zijn kennis en zijn belezenheid.

Ik adem diep in, sta op het punt het zwijgen te doorbreken. Ik moet gewoon ergens beginnen. De rest komt later wel.

Den Haag

Het kon me niets schelen dat Rafs appartement leeg was, ik was een vrij man. De bank in mijn oude huis had me vierduizend euro gekost, de lampen een fortuin, de nieuwe badkamer een heel bouwdepot. Van alles deed ik afstand, alsof ik een brief postte. De beste nachten van mijn leven had ik doorgebracht op het luchtmatras dat Raf stond op te blazen. In Yosemite, Yellowstone, Biscarrosse, iedere nacht verwonderde ik me erover hoe prima zo'n stuk plastic sliep.

‘Zo, broertje.’ Raf drukte het ventiel dicht. ‘Als het goed is, heb je warm water tot het einde van de maand.’ Het zou in de verkoop gaan, maar er waren wat problemen met de verzekering na een lekkage. ‘In het weekend ben ik hier om te klussen, dan kun je beter ergens anders slapen.’

Ik volgde hem naar het balkon waar hij een sigaret opstak en een blikje cola opentrok. Hij was een vechter, een self-made man. Hij won veertigduizend euro in de Lotto, gaf het uit in Thailand. Hij werd gepakt door de Belastingdienst en

kluste sindsdien bij als schilder om de schuld af te lossen.
'Is dit wat je wil?' vroeg hij.

'Dit is wat ik wil.'

Hij stak me een sigaret toe. Ik was geen vaste roker, maar vandaag begon mijn nieuwe leven. De hemel was in helderblauw voor me opengegaan, de wolken lieten geen enkel spoor na. We droegen T-shirts in oktober; als dat geen reden was om een sigaret op te steken.

'Neukt ze een beetje?'

'Vic?'

'Uhu.'

'Ze is knettergek,' antwoordde ik. 'Hoe is het met Sas?'

Met zijn duim poetste hij een zwarte veeg van het kunststof kozijn. 'Sinds ze met verlof is, is ze onuitstaanbaar.'

Saskia werkte 'uurtje-factuurtje' als nagelstyliste aan huis, een gat in de markt voor iemand die haar mond niet kon houden. Volgens Raf had ze potentie. Volgens mama was ze 'geen groot licht'.

'Weet ze dat ik hier slaap?'

Hij bolde zijn wangen. 'Ik geloof het niet.'

'Hou maar even zo.'

Ik werd misselijk bij de gedachte aan hoe mama zou zeggen dat ik Noor in de steek had gelaten.

'Weet wat je doet.' Met duim en middelvinger schoot Raf de peuk in een potje in de tuin van de onderburen. 'Een kut trekt harder dan tien paarden.'

Ik begon met het uitpakken van de twee vuilniszakken die ik had meegebracht. De kleding was belachelijk. Overhemden. Grijs pantalon. Een paar loafers. Stof uit mijn oude leven. Ik stopte de boel terug en sleepte de vuilniszakken de trap af. Twee straten verderop trof ik een container met de sticker: 'Sympany: geef goed door!' Ik opende het luik en

propte de zakken erdoorheen. ‘Uw textiel voor het goede doel!’ Ik kreeg spijt toen ik besepte dat al mijn dure kleding in een vintagewinkel zou belanden. Ik kende de figuren die daar werkten, in ieder geval het blonde meisje dat in de koffie van de minister had gespuugd. Die zou betaald worden van de verkoop van mijn garderobe.

Ik belde het nummer van de gemeente. Een man nam op. Ik legde hem uit wat ik zojuist had gedaan.

‘Wat gebeurt er met de kleding?’

‘Rommel wordt gerecycled, geschikte kleding gaat naar kringloopwinkels.’

‘Ik wist het!’

‘Waarom belt u dan?’

‘Ik wil mijn spullen terug.’

‘Dat gaat niet, meneer.’

‘Nou, meneer, het zijn mijn spullen.’

‘Technisch gezien –’

‘Ik weet niets van techniek,’ onderbrak ik hem, ‘maar juridisch gezien zijn het mijn spullen.’

‘Ik ga kijken wat ik voor u kan doen. Heeft u een momentje?’

Natuurlijk kozen ze voor ‘Waiting On the World to Change’ als wachtmuziek. Bij de ANWB klinkt ‘Driver’s Seat’, ‘Fast Car’ of ‘On the Road Again’ als je met panne langs de kant staat. Op mijn situatie konden ze ook ‘Bonfire’ plakken, Childish Gambino. *It’s a bonfire, turn the lights out / I’m burnin’ everything you muthafuckas talk about.*

‘Driehonderdvijftig, meneer,’ onderbrak de gemeentestem mijn gedachten, ‘om iemand te laten komen.’

Ik liep een kwartier naar de dichtstbijzijnde vintagewinkel, trotseerde de weeïge atmosfeer, raapte een paar shirts bijeen, een spijkerbroek, en een paars Adidas-jack. De nieuwe

Levi was basic, een tikkeltje *badass* met het vers opgeschooren haar. De jeans zat goed, weinig stretch, straight fit. Ik slingerde een van de shirts over de roede en zag een wit hemd hangen, een wifebeater. Het hemd van Tony Soprano, Chris Moltisanti, *Raging Bull* Robert De Niro. Ook ik bokste. Wikkelde vier keer per week de windsels om mijn handen, blies iedereen omver bij de warming-up. Ik stuiterde op mijn voeten, wond mezelf op als een veer en ontlaadde in korte, harde stoten.

Ik ging het gordijntje door naar de lange, vale spiegel onder de lichtbak in het gangetje van de paskamers. Het hemd was voor mij gemaakt: losjes om mijn tengere schouders, naadloos overgaand in de blauwe jeans. Wat een spierdefinitie! Wat een tatoeages! Maar mijn kop. Ik was niet ruig. Mijn haarlijn was verre van onberispelijk: ik had inhammen, als een door een rups aangevreten blad.

Bij de kassa rolde een meisje een shagje. Ik liet de stapel kleding op de toonbank vallen. De tabak vloog van de vloei. Ze zuchtte en verfrommelde de restjes in haar hand. Ze scande de kaartjes. Het bedrag ging richting de honderd euro.

‘Ik heb net voor een paar duizend euro kleding gedoneerd,’ zei ik.

‘Wat nobel.’

‘Kleding die hier voor niets in de rekken komt te hangen.’

‘Dat is heel vriendelijk.’

Ik roffelde met mijn vingers op de toonbank, maar ze gaf geen sjoege.

Ik moest de consequenties van mijn keuze dragen. De kale muren hoorden daarbij, net als de versleten laminaatvloer en de oude bank waarop ik me verschool als in een fort.

De bel ging.

Daar stond ze, mijn Vic. Dit waren de droevige ogen waarvoor ik gevallen was. Ze was net zo lang als ik. Haar volle bos haar viel over een bruin wollen vest dat met een ceintuur strak om haar middel zat. Oorbellen in de diepgroene kleur van haar ogen. Forse heupen in een vaal geworden broek. Hiervoor had ik Noor verlaten. Ik was een man met een mes en ik sneed haar zo uit mijn leven. En hier stond het filet voor me, de volle kuit in haar schoot.

Ze kuste me en liep naar de keuken. Uit de tas om haar schouder stak een komkommer. Ik wikkelde de theedoek open en haalde twee ontbijtbordjes tevoorschijn die ik had meegenomen. Ik gaf haar de pan met daarin bestek voor twee personen. ‘Hier moet je het mee doen.’

Ze nam een moment de tijd om de toestand te overzien en begon toen de groenten fijn te hakken op het houten keukenblad. Het mes liet snijsporen achter.

‘Kan ik –’

‘Nee,’ zei ze, ‘maar zet even het raam op een kier.’

Ik deed wat ze zei en ging in het kozijn zitten. Ze keek niet op of om. Haar handen werden natter, plakkeriger, viezer. Ze veegde ze af aan haar broek. In niets leek ze op Noor.

‘Proef.’

Ze hield me de pan voor. De kikkererwten glansden, de koriander brandde in mijn neus. De frisheid van een nieuw leven.

In kleermakerszit aten we op de bank. Zij babbelde, ik luisterde. Iedere zin bonkte op een deur in mijn middenrif. Ze was half Duits, half Nederlands, groeide op in Hongkong – wat ze uitsprak als HK –, waar ze naar de Canadese school ging. Ik kon me geen voorstelling maken van haar leven, het was even abstract als dichtbij, zoals Amerikaanse cultuur, toegankelijk omdat je ermee opgroeide, ver van je

af omdat het ontstond aan de andere kant van de wereld. Hongkong. Wat deed je daar?

Ze was tweeëntwintig, ontlook onder mijn handen, bleu en volwassen tegelijk, ging op *spring break* – een begrip dat me opzoog, denkend aan pornokanaal Girls Gone Wild. Ze bezat het ongecontroleerde consumentisme dat alles wil verslinden.

We brachten de meeste tijd door op het luchtmatras. Ze kon nietsdoen als geen ander. Na een halve aflevering van het een of ander viel ze in slaap, met haar halfopen mond en zachte gesnurk. Ze at gulzig; de kruimels in haar mondhoeken, de vlekken op het enige shirt dat ze droeg. Ze waste zich niet. Ze liet scheten terwijl ze haar blote billen boven het laken uitstak. De naad zat vol met trillende donshaartjes. Kronkelend liet ze me van haar eten. We pijnigden het luchtmatras, dat piepend uit het ventiel zweette. Al mijn verwachtingen sneuvelden. Wat een leven had ik geleid. Al die voorwendselen. Ik had ambitie gehad, van witte huizen met strakke gazons gedroomd. Van een auto van de zaak, van conferenties in Cannes. En nu lag zij hier, zomaar in mijn armen. Vic, Vic, Vic.

‘Je bent een zwijn,’ zei ik.

‘Ik ben absoluut een zwijn.’

Ik smolt bij het horen van haar dromen. Ze wilde onderzoek doen naar sediment in de Amazone, naar de erosie in wijngaarden aan de Moezel. Ze wilde de landbouwgrond in Afrika verrijken. Doodsbang zich te binden schoot ze van plek naar plek, liet alles achter. En nu stuitte ze op mij. ‘Je bent zo stoer,’ zei ik. ‘Stoer en bang.’

‘Je maakt me lui,’ zei ze op de vierde dag. Ik was haar meer dan een uur kwijt. Ze toverde de badkamer om in een ha-